

**ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛОГРАФІЧНИЙ ВІДДІЛ**

ЛІКАРСЬКА ЕТИКА ТА ДЕОНТОЛОГІЯ

БІБЛОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

ЗАПОРІЖЖЯ, 2020

УДК 614.253(01)

Л 56

Укладач Довженко О. М.

Л 56 Лікарська етика та деонтологія / уклад. О. М. Довженко ; ЗДМУ, наукова бібліотека.
– Запоріжжя, 2020. — 24 с.

Бібліографічний покажчик містить публікації з газет та журналів, матеріали конференцій, книги, автореферати дисертацій, інформаційні листи. У покажчику розглянуті питання медичної етики і деонтології, правового забезпечення професійної діяльності лікаря в сучасному суспільстві; основні моделі взаємовідносин у системі лікар—хворий; питання ятрогенії, лікарської помилки, їх причини та профілактика; лікарська таємниця; деонтологічні аспекти захисту права пацієнтів на життя і смерть, сучасних репродуктивних технологій.

УДК 614.253(01)

©НБ Запорізький державний медичний університет, 2020

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
ІСТОРІЯ ЛІКАРСЬКОЇ ЕТИКИ	4
ЕТИЧНІ ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ БІОМЕДИЧНИХ ЕКСПЕРИМЕНТІВ	6
ЛІКАРСЬКА ЕТИКА	6
ПАЛІАТИВНА ДОПОМОГА ТА ЕВТАНАЗІЯ	8
ДОПОМІЖНІ РЕПРОДУКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ	10
БІОЕТИКА І ПРОБЛЕМА ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ	10
ПІДРУЧНИКИ	13
ЛІКАРСЬКІ ПОМИЛКИ	14
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ	16
СТОСУНКИ ЛІКАРЯ ТА ПАЦІЄНТА	17
ЕТИКА ТА ДЕОНТОЛОГІЯ У РОБОТІ ЛІКАРІВ РІЗНИХ ГАЛУЗЕЙ	16
ДОТРИМАННЯ ЛІКАРСЬКОЇ ТАЄМНИЦІ	20
АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК	21

ПЕРЕДМОВА

Лікарська етика — сфера етичного знання, предметом якого є дослідження принципів взаємодії лікаря та хворого з метою повернення людині фізичного і психічного здоров'я. Лікарська етика вимагає задіяти фахові знання та моральне сумління, щоб максимально допомогти хворому відновити здоров'я. Гуманність є однією з вихідних засад професійної придатності лікаря. Від його компетентності, людяності ставлення до інших та від гуманності медицини загалом залежить здоров'я та життя людей. Рівень розвитку медицини, соціальне становище медиків — об'єктивні показники усвідомлення суспільством цінності людського життя.

Медицина опиняється перед низкою етичних проблем, пов'язаних з точністю діагностики, а отже, і методів лікування. Одна з таких складних проблем — визначення поняття смерті, особливо у зв'язку з розвитком трансплантології. Чи вважати померлою людину, мозок якої помер, але серце продовжує битися?

Хто встигає в науках і відстає в
моральності, той більше шкідливий,
ніж корисний

Гіппократ

ІСТОРІЯ ЛІКАРСЬКОЇ ЕТИКИ

1. Амосов, М. "Я завжди намагався бути чесним і добре ставився до людей". Автобіографія / М. Амосов // Наук. журн. МОЗ України. — 2013. -N 2. — С. 6-15.
2. Амосов, Миколай Михайлович. Думи і серце : Повість / М. М. Амосов. — Київ : Рад. письменник, 1965. — 259 с.
84P2 A 62
3. Амосов, Н. М. ППГ-2266. Записки военного хирурга : монографія / Н. М. Амосов. — Київ : Рад. письменник, 1975. — 192 с.
84P2 A 62
4. Виленский, Ю. Не изменившие факультетскому обещанию. Киевские медики в нравственных и моральных испытаниях столетие назад / Ю. Виленский // Здоров'я України. — 2017. -N 2. — С. 44.
5. Всеобщая декларация о биоэтике и правах человека (от 19.10.2005) // Мед. право. — 2008. — N 2. — С. 62-73.
6. Глязер, Г. О мышлении в медицине / Г. Глязер ; пер. В. О. Горенштейн ; ред. Ю. А. Шилинис. — М. : Медицина, 1969. — 268 с.
61(09) Г 55
7. Грандо, А. А. Врачебная этика : Пособие / А.А. Грандо, С.А. Грандо. — Київ : Триумф, 1994. — 256 с. — (Центральный музей медицины Украины).
614.253 Г77
8. Деонтология в медицине : монографія. В 2 т. Т. 1. Общая деонтология / [О. С. Белорусов, И. В. Богорад, Н. П. Бочков и др.], 1988. — 349 с.
614.253 Д33

9. Деонтология в медицине : монография. В 2 т. Т. 2. Частная деонтология / [Е.М. Ви-хляева, В.П. Гамов, С.З. Горшков]; под общ. ред. Б.В. Петровского. — М. : Меди-цина, 1988. — 349 с.
614.253 Д33
10. Деякі етичні аспекти реформування охорони здоров'я / В. Л. Пилипчук [та ін.] // XVI З'їзд Всеукраїнського Лікарського Товариства : матеріали (Кам'янець-Подільський, 28 вересня - 1 жовтня 2017 р.) / за ред.: М. Тищука, А. Яніна. — Одеса : Вид-во Бар-тенєва, 2017. — С. 34-35.
614.25(477)(061) Ш 64
11. Драматическая медицина: аутоэксперимент // Фармацевт-практик. — 2007. — N 1. — С. 9-11.
12. Жадько, В. А. Світоглядні основи морально-етичної свідомості : монографічне дос-лідж. / В. А. Жадько ; за ред.: Ю. І. Жадько ; рец.: І. В. Бичко. — Запоріжжя : ЗДІА, 1997. — 105 с.
130.3 Ж 17
13. Журавлев, В. А. Врачебный подвиг отечественных ученых (одна из трагических страниц истории нашей науки) / В. А. Журавлев // Міжнар. мед. журнал. — 2018. — Т. 24, № 3. — С. 79-84.
14. Европейская Хартия прав пациентов (разработанная Активной гражданской сетью в сотрудничестве с общественными организациями из 12 разных стран ЕС. Рим, ноябрь 2002 г.) // Мед. право. — 2010. — N 6. — С. 56-65.
15. Етичний кодекс лікаря України // Укр. мед. часопис. — 2009. —N 6. — С. 8-11.
16. Зорин, К. В. Биоэтические и психолого-педагогические аспекты здоровья спортсме-нов: взгляд великого древнегреческого врача Галена / К. В. Зорин // Лечебная физ-культура и спортивная медицина. — 2014. — N 6. — С. 56-60.
17. Касымов, А. И. Биоэтические взгляды Абу Бакра Аль-Рази / А.И. Касымов // Лікар. справа. — 2006. — N 7. — С. 101-103.
18. Малей, М. Етичний кодекс лікаря України: крок до цивілізованої медицини / М. Ма-лей // Еженедельник АПТЕКА. — 2010. -N 2. — С. 9.
19. Никберг, И. И. Парацельс - выдающийся ученый и врач эпохи Возрождения / И. И. Никберг // Новости медицины и фармации. — 2017. — N 16. — С. 18-20.
20. Мацевич, Апполинарий Федотович. Клятва Гіппократа : док. повість / А. Ф. Маце-вич. — Київ : Політвидав України, 1990. — 173 с. — (Люди и подвиги).
84Ук7 М 36
21. Никберг, И. И. Януш Корчак (к 75-летию трагической гибели) / И. И. Никберг // Но-вости медицины и фармации. — 2017. — N 2. — С. 24-25.

22. Углов, Федор Григорьевич. Человек среди людей : Записки врача / Ф. Г. Углов ; послесл. И. Дроздова. — 3-е изд. — М. : Мол. гвардия, 1982. — 336 с.
614.253 У 25
23. Швейцер, Альберт. Благоговение перед жизнью : пер. с нем. / А. Швейцер ; сост. А. А. Гусейнов ; ред.: А. А. Гусейнов, М. Г. Селезнев. — М. : Прогресс, 1992. — 576 с.
87.7 Ш 34
24. Эпштейн, Б. В. Деонтологический манифест современного врача / Б. В. Эпштейн // Новости медицины и фармации. — 2019. — N 1. — С. 15.
25. Этика врача: пересматривается или совершенствуется? // Здоров'я України. — 2006. — N 1/2. — С. 5
26. Юлиш, Е. И. Великие врачи средневековья. Моисей Маймонид и его "Молитва врача" / Е. И. Юлиш // Новости медицины и фармации. — 2007. — N 2. — С. 20-21.

ЕТИЧНІ ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ БІОМЕДИЧНИХ ЕКСПЕРИМЕНТІВ

27. Україна. МОЗ. Про затвердження Порядку проведення клінічних випробувань лікарських засобів та експертизи матеріалів клінічних випробувань і Типового положення про комісії з питань етики (Із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства охорони здоров'я ..., № 639 від 01.10.2015) : наказ від 23.09.2009 р. № 690. ВИТЯГ // Зб. нормат.-директ. док. з охорони здоров'я. — 2016. — N 2. — С. 24-43.
28. Добреля, Н. В. Правова база для проведення етичної експертизи доклінічних досліджень лікарських засобів з використанням лабораторних тварин / Н. В. Добреля, Л. В. Бойцова, І. В. Данова // Фармакологія та лікарська токсикологія. — 2015. — N 2. — С. 95-100.
29. Клименко, В. А. Значення етики наукових досліджень в медичній галузі / В. А. Клименко, Н. М. Дробова // Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині) : зб. матеріалів I Всеукр. наук.-практ. конференції, м. Запоріжжя, 20-21 лютого 2020 р. — Запоріжжя, 2020. — С. 12.
614.253(063) С 69
30. Марченко, Артем. Клинические исследования в Украине: перспективы, этические и юридические аспекты / А. Марченко // Еженедельник АПТЕКА. — 2018. -N 1. — С. 12-13.
31. Пахарина, С. В. Система этической экспертизы биомедицинских исследований в Литовской Республике: структура, особенности функционирования, пути развития / С. В. Пахарина, В. Е. Доброва // Клініч. фармація. — 2016. — Т. 20, N 3. — С. 13-17.

ЛІКАРСЬКА ЕТИКА

32. Гордієнко, О. В. Спадок людяності й милосердя. Метаетика – філософія комунікативної гармонії та забезпеченої інтеграції / О. В. Гордієнко // XVI З'їзд Всеукраїнського

- Лікарського Товариства : матеріали (Кам'янець-Подільський, 28 вересня - 1 жовтня 2017 р.) / за ред.: М. Тищука, А. Яніна. — Одеса : Вид-во Бартенєва, 2017. — С. 88.
614.25(477)(061) Ш 64
33. Гресько, М. Д. Питання етики та деонтології / М. Д. Гресько // XVI З'їзд Всеукраїнського Лікарського Товариства : матеріали (Кам'янець-Подільський, 28 вересня - 1 жовтня 2017 р.) / за ред.: М. Тищука, А. Яніна. — Одеса : Вид-во Бартенєва, 2017. — С. 120-121.
614.25(477)(061) Ш 64
34. Етичний кодекс лікаря України (27.09.2009) // Мед. право. - 2010. — N 5. — С. 115-12.
35. Етичні питання, що регулює закон // Ваше здоров'я. — 2016. — N 11/12. — С. 22-23.
36. Кірченко, Р. Ю. Етика та права. Навіщо їм ці інструменти / Р. Ю. Кірченко, С. В. Потапенко // Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині) : зб. матеріалів I Всеукр. наук.-практ. конференції, м. Запоріжжя, 20-21 лютого 2020 р. — Запоріжжя, 2020. — С. 23-24.
614.253(063) С 69
37. Кобеляцький, Ю. Ю. Біомедична етика як невіддільна складова світогляду лікаря / Ю. Ю. Кобеляцький, Т. В. Канчура, Є. В. Петрашенко // Медицина неотложных состояний. — 2018. — N 5. — С. 22-24.
38. Копчук, Т. Г. Біоетичні аспекти алкоголізму як соціальної проблеми / Т. Г. Копчук, С. П. Пасевич, Т. С. Щудрова // Педагогіка здоров'я : зб. наукових праць V Всеукраїнської науково-практичної конф. присвяч. 170-річчю з дня народж. І.І. Мечникова 15 травня 2015 р. / МОН України, Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. — Харків : ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, 2015. — С. 318-320.
61(063) П 24
39. Литвак, А. И. Этические нормы и правила в молитвах врачей / А. И. Литвак // Новини медицини та фармації. — 2019. — N 15/16. — С. 14-15.
40. Литвак, Аким. Етичність поведінки медичного персоналу / А. Литвак // Новини медицини та фармації.- 2019. -N 1. — С. 16-17.
41. Луць, І. М. Проблеми християнської етики, моралі та деонтології в сучасній українській медицині / І. М. Луць // XVI З'їзд Всеукраїнського Лікарського Товариства : матеріали (Кам'янець-Подільський, 28 вересня - 1 жовтня 2017 р.) / за ред.: М. Тищука, А. Яніна. — Одеса : Вид-во Бартенєва, 2017. — С. 124.
614.25(477)(061) Ш 64
42. Протасюк, Любомира. Лікарська етика змінює форму залежно від географії / Л. Протасюк // Ваше здоров'я. — 2019. — N 7/8. — С. 23.

43. Сепетий, Д. П. "Депрофесіоналізація" медицини як біоетична проблема / Д. П. Сепетий // Шляхи підвищення якості підготовки студентів і аспірантів медичних університетів в контексті викладання соціогуманітарних дисциплін : зб. матеріалів наради-семінару завідувачів кафедр (курсів) соціогуманітарних дисциплін мед. та фарм. ф-тів ЗВО України. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2020. – С. 52-54.

44. Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині) : зб. матеріалів I Всеукр. наук.-практ. конф. (20-21 лютого 2020 року) / МОЗ України, Запоріж. держ. мед. ун-т, Кафедра суспільних дисциплін, Кафедра дитячих хвороб ; редкол.: Л. М. Боярська [та ін.]. — Запоріжжя : ЗДМУ, 2020. — 168 с.

614.253(063) С 69

45. Спиця, Н. В. Проблема емпатії у філософії та медицині / Н. В. Спиця, А. Д. Карабута // Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині) : зб. матеріалів I Всеукр. наук.-практ. конференції, м. Запоріжжя, 20-21 лютого 2020 р. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2020. — С. 63-66.

614.253(063) С 69

46. Терзі, О. О. Правові та етичні засади громадського здоров'я / О. О. Терзі, Н. О. Ляхова, Т. В. Плужнікова // Вісн. соц. гігієни та організації охорони здоров'я України. — 2019. — N 3. — С. 84-90.

47. Яценко, П. І. Мораль, лікарська етика і медичне право / П. І. Яценко // Укр. стомат. альм. — 2016. — N 2. — С. 82-85.

ПАЛІАТИВНА ДОПОМОГА ТА ЕВТАНАЗІЯ

48. Бобров, О. Е. Проблема життя і смерті. Евтаназія: убийство чи милосердя? / О. Е. Бобров // *Новости медицины и фармации.* — 2017. — N 13. — С. 16-20.

49. Вильчинская, Т. В. Паллиативная и хосписная помощь: сходство и различия / Т. В. Вильчинская, К. И. Бурлак // *Укр. мед. вісн.* — 2017. — N 7/8. — С. 42-44.

50. Голубець, О. Б. Перинатальна паліативна опіка в медицині і неонатології: досвід супроводу батьків організацією "слід життя" під час вагітності з летальними вадами / О. Б. Голубець, Н. В. Гельнер // XVI З'їзд Всеукраїнського Лікарського Товариства : матеріали (Кам'янець-Подільський, 28 вересня - 1 жовтня 2017 р.) / за ред.: М. Тищука, А. Яніна. — Одеса : Вид-во Бартенєва, 2017. — С. 121-122.

614.25(477)(061) Ш 64

51. Губський, Ю. І. Паліативна допомога та евтаназія: медико-соціальні, біоетичні, правові аспекти / Ю. І. Губський, Царенко А. В. // *Новости медицины и фармации.* — 2017. — N 10. — С. 22-24.

52. Гузій, О. За крок до евтаназії: держава не забезпечує належного рівня паліативної допомоги невиліковно хворим / О. Гузій // Укр. мед. часопис. — 2017. — № 5. — С. 58-60.
53. Коваль, М. І. Контрміра евтаназії – паліативне лікування / М. І. Коваль // Вісн. соц. гігієни та організації охорони здоров'я України. — 2015. — № 3. — С. 54-58.
54. Зильбер, А. П. Трактат об эйтаназии : монография / А. П. Зильбер. — Петрозаводск : ПГУ, 1998. — 464 с.
614.253.83 3-50
55. Колесник, М. Палліативная помощь в Украине: морально-этические, психологические и духовные аспекты / М. Колесник // Укр. мед. часопис. — 2016. — N 4. — С. 11-13.
56. Кривсун, К. В. Життя та смерть у медицині та філософії. Етичні проблеми евтаназії / К. В. Кривсун // Студенти-науковці ЗДМУ в сучасній медицині і фармації - 2019 : зб. тез доповідей наук.-практ. конф. студентів в рамках I туру Всеукр. конкурсу студентських наук. робіт з галузей знань і спец. у 2018-2019 н.р. 06-07 лютого 2019 р. / МОЗ України, Запоріж. держ. мед. ун-т, Наук. тов. студентів, аспірантів докторантів і молодих вчених. — Запоріжжя : ЗДМУ, 2019. — С. 5.
61(063) С 88
57. Лантух, А. П. Святость жизни и эвтаназия: биоэтический аспект / А. П. Лантух, В. В. Гаргин, А. В. Власов // Медицина сьогодні і завтра. — 2014. — N 4. — С. 152-156.
58. Негрич, Т. І. Евтаназія та самогубство за допомогою лікаря у хворих на бічний аміотрофічний склероз (огляд літератури та опис клінічного випадку) / Т. І. Негрич, М. Я. Папіш, М. С. Шоробура // Львів. клініч. вісн. — 2015. — № 2-3. — С. 61-64.
59. Організаційно-правові та медико-фармацевтичні особливості надання паліативної та хоспісної допомоги в Україні на засадах медичного та фармацевтичного права / В. В. Шаповалов [та ін.] // Реабілітація та паліативна медицина. — 2015. — N 1. — С. 104-106.
60. Перев'язкіна, М. В. Эвтаназия: за или против? / М. В. Перев'язкіна // Новости медицины и фармации. — 2015. — N 7. — С. 24-25.
61. Право на евтаназію: за чи проти? / Р. О. Стефанчук [та ін.] // Патологія. — 2018. — Т. 15, N 3. — С. 390-395.
62. Ткаченко, В. І. Питання евтаназії у практиці сімейних лікарів Нідерландів / В. І. Ткаченко, Л. О. Березовська // Сімейна медицина. — 2019. — N 4. — С. 61-64.

63. Царенко, А. В. Проблеми розвитку системи паліативної та хоспісної допомоги в умовах постаріння населення України / А. В. Царенко, В. В. Чайковська // Журн. НАМН України. — 2016. — Т. 22, N 3/4. — С. 426-434.
64. Царенко, А. В. Роль лікарів загальної практики-сімейних лікарів у наданні паліативної та хоспісної допомоги інкурабельним пацієнтам вдома / А. В. Царенко // Здоров'я суспільства - 2017. — Т. 6, N 1/2. — С. 133-135.
65. Щуровська, І. П. Паліативна та хоспісна допомога дітям / І. П. Щуровська, І. П. Андрейчук, Я. Є. Бойко // Медицина неотложных состояний. — 2018. — N 3. — С. 95-99.
66. Экзархов, В. А. Некоторые особенности организации хосписной помощи в Украине / В. А. Экзархов, А. А. Гончаренко // Реабілітація та паліативна медицина. — 2015. — N 2. — С. 118-121.

ДОПОМІЖНІ РЕПРОДУКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ

67. Берестовий, О. О. Допоміжне (сурогатне) материнство як медико-соціальна проблема / О. О. Берестовий // Здоровье женщины. — 2018. -N 9. — С. 21-25.
68. Золотова, І. Сурогатне материнство для іноземців в Україні: заборонити не можна дозволити / І. Золотова // Укр. мед. часопис. — 2018. —Т. 2, N 4. — С. 4-6 .
69. Ільницька, Н. Д. Сурогатне материнство / Н. Д. Ільницька // Безпека життєдіяльності. — 2016. — N 4. — С. 16-18.
70. Суррогатное материнство: морально-этические вопросы, исторические данные / П. Н. Веропотвелян [и др.] // Мед. аспекты здоровья женщины. — 2015. — N 6. — С. 69-76.
71. Толокова, Т. І. Персоналістична біоетика у законодавчому регулюванні допоміжних репродуктивних технологій в Україні / Т. І. Толокова // Вісн. соц. гігієни та організації охорони здоров'я України. — 2015. -N 1. — С. 52-56.

БІОЕТИКА І ПРОБЛЕМА ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

Сучасна біоетика покликана вирішувати етичні питання, що стосуються медицини, наук про життя та пов'язаних з ними технологій, з урахуванням соціальних, правових та екологічних аспектів

Б.Є. Патон

72. Україна. Закони. Про заборону репродуктивного клонування людини : Закон від 14.12.2004 р. № 2231 // Відомості Верховної Ради України. — 2005. — № 5. — С. 201-202. ; Офіц. вісн. України. — 2005. — № 1. — С. 14-15.
73. Анікеєва, А. Аборт як медична та моральна проблема / А. Анікеєва // Педагогіка здоров'я : зб. наукових праць V Всеукраїнської науково-практичної конф. присвяч. 170-

річчю з дня народж. І.І. Мечникова 15 травня 2015 р. / МОН України, Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. — Харків : ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, 2015. — С. 35-37.

61(063) П 24

74. Аряев, Н. Л. Биоэтические аспекты стандартизации оказания медицинской помощи новорожденным / Н. Л. Аряев // Здоров'я України. — 2016. — N 1 (Педіатрія). — С. 48-49.

75. Биомедицинская этика : монография / [В. И. Покровский, В. Н. Игнатъев, Ю. М. Лопухин и др.] ; под ред. В. И. Покровского ; Рос. акад. мед. наук. — М. : Медицина, 1997. — 222,[1] с.

614.253 Б63

76. Горлов А. А Биоэтика и будущее человечества : монография / А. А Горлов, Ю. А. Бисюк. — Симферополь : б. и., 2001. — 116 с.

57 Г69

77. Волкова, Н. М. Формування комунікативних навичок медпрацівників як засіб вирішення біоетичних дилем у медичній практиці / Н. М. Волкова, Н. Ю. Струбіцька // Мед. освіта. — 2015. — N 4. — С. 5-8.

78. Давидов, П. Г. Правові аспекти у терапевтичному та репродуктивному клонуванні / П. Г. Давидов, Л. С. Ліперт // Правові проблеми сучасної трансформації охорони здоров'я : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конференції 23 травня 2019 року / МОЗ України, Запоріж. держ. мед. ун-т, Центр медико-правових досліджень НАПР України та НАМН Укаріни, Міжнар. асоц. мед. права. — Запоріжжя : ЗДМУ, 2019. — С. 49-52.

79. Копаладзе, Р. А. Сахарный диабет, от истоков проблемы до Нобелевской премии. Биоэтика. / Р. А. Копаладзе // Успехи физиол. наук. — 2017. — Т. 48, N 1. — С. 53-65.

80. Колесник, М. Биоэтика и биобезопасность: мультидисциплинарные аспекты / М. Колесник // Укр. мед. часопис. — 2017. — N 3. — С. 86-88.

81. Кривомаз, Т. Биоэтика клинических испытаний / Т. Кривомаз // Фармацевт-практик. — 2017. — N 1. — С. 24-25.

82. Подзигун, А. А. Биоэтика и проблемы сохранения здоровья человека / А. А. Подзигун // Педагогіка здоров'я : зб. наукових праць V Всеукраїнської науково-практичної конф. присвяч. 170-річчю з дня народж. І.І. Мечникова 15 травня 2015 р. / МОН України, Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. — Харків : ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, 2015. — С. 420-426.

61(063) П 24

83. Кишкан, І. Г. Основи біоетики біобезпеки в системі вищої медичної та фармацевтичної освіти / І. Г. Кишкан, І. І. Заморський // Мед. освіта. — 2015. — N 4. — С. 34-36.

84. Озернюк, Г. В. Історичний розвиток правового регулювання тран-сплантації в офтальмології / Г. В. Озернюк // Офтальмол. журнал. — 2018. — N 4. — С. 59-65.

85. Парпауца, Е. М. Біоетика і проблема збереження здоров'я людини / Е. М. Парпауца // Педагогіка здоров'я : зб. наукових праць V Всеукраїнської науково-практичної конф. присвяч. 170-річчю з дня народж. І.І. Мечникова 15 травня 2015 р. / МОН України, Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. — Харків : ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, 2015. — С. 398-403.

61(063) П 24

86. Попович, Я. О. Медико-соціальні аспекти трансплантології в діяльності лікаря загальної практики / Я. О. Попович // Арх. клініч. медицини. — 2014. — N 2. — С. 11-14.

87. Сепетий, Д. П. Біоетика як сучасний етап розвитку медичної етики / Д. П. Сепетий // Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині) : зб. матеріалів I Всеукр. наук.-практ. конференції, м. Запоріжжя, 20-21 лютого 2020 р. — Запоріжжя : ЗДМУ, 2020. — С. 44-47.

614.253(063) С 69

88. Сепетий, Д. П. Сутність і чинники формування біоетики як нової соціально-філософської дисципліни / Д. П. Сепетий // Гуманітарні виміри сучасної медичної освіти — Запоріжжя : ЗДМУ, 2020. — С. 39-53.

89. Сидоренко, С. В. Етика пам'яті у процесах становлення громадянського суспільства / С. В. Сидоренко // Україна в гуманітарних і соціально-економічних вимірах: матеріали Всеукр. наук. конф., 29-30 квітня 2016 р., м. Дніпропетровськ. Ч. 1. — Дніпро : Роял Принт, 2016. — С. 304-305.

90. Туманский, В. А. Возрождение концепции и развитие донорства после циркуляторной смерти человека в эру трансплантации органов / В. А. Туманский, С. И. Воротынцева, Л. М. Туманская // Патологія. — 2020. — Т. 17, N 2. — С. 248-255.

91. Туманский, В. А. Клинико-патоморфологические параметры смерти мозга: от истоков концепции до ее применения при трансплантации органов / В. А. Туманский, Л. М. Туманская // Патологія. — 2020. — Т. 17, N 1. — С. 102-113.

92. Чучалин, А. Г. ЮНЕСКО: биоэтические инициативы в 2019 году / А. Г. Чучалин // Терапевт. арх. — 2020. — Т. 92, N 3. — С. 4-6.

93. Шушляпин, О. И. Медицинская биоэтика и деонтология во врачебной практике / О. И. Шушляпин // Новости медицины и фармации. — 2015. — N 5. — С. 26-28.

ПІДРУЧНИКИ

94. Етика. Естетика : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / В. Г. Нападиста [та ін.] ; за наук. ред. В. І. Панченко ; рец.: В. А. Сіверс, І. А. Бондаревська ; МОН України, Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — Київ : ЦУЛ, 2018. — 432 с.
17(075.8) Е 88
95. Етика та естетика : навч. посіб. / В. Л. Петрушенко [та ін.] ; за ред.: В. Л. Петрушенка ; рец.: Р. Я. Мирський, М. П. Салаш. — Львів : Новий світ-2000, 2018. — 306 с.
17(075.8) Е 88
96. Ковальова, О. М. Деонтологія в медицині: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації / О. М. Ковальова, Н. А. Сафаргаліна-Корнілова, Н. М. Герасимчук ; рец.: В. В. Ніконов, Ю. С. Рудик. — 2-е вид. — Київ : Медицина, 2018. — 240 с.
614.253(075) К 56
97. Козиряцька, С. А. Основи християнської етики і моралі : навч. посіб. для студентів III-VI курсів мед. ф-тів / С. А. Козиряцька ; МОЗ України, Запоріж. держ. мед. ун-т, Кафедра культурології та українознавства. — Запоріжжя : ЗДМУ, 2017. — 108 с.
27-42(075.8) К 59
98. Козиряцька, С. А. Основи християнської моралі: навч. посіб. для студентів III-VI курсів мед. ф-тів / С. А. Козиряцька ; рец.: А. В. Сущенко, В. О. Таран ; МОЗ України, Запоріж. держ. мед. ун-т, Кафедра культурології та українознавства. — Запоріжжя : ЗДМУ, 2017. — 137 с.
27-42(075.8) К 59
99. Основи біоетики та біобезпеки: навч. посіб. для студентів вищ. медичної освіти ступеня магістра, які навчаються за спеціальностями 221 "Стоматологія", 222 "Медицина", 228 "Педіатрія" / В. М. Бобирьов [та ін.] ; рец.: В. Й. Кресюн, В. Д. Лук'янчук, О. В. Катрушов. — Вінниця : Нова книга, 2020. — 248 с.
614.253(075.8) О-75
100. Основи біоетики та біобезпеки: підруч. для студентів вищ. навч. закл. — мед. унів., ін-тів й акад. / О. М. Ковальова [та ін.]. — 2-ге вид., випр. — Київ : ВСВ "Медицина", 2017. — 392 с.
614.253(075.8) О-75
101. Основы биоэтики и биобезопасности : учеб. для студ. высш. мед. учеб. заведений / О. Н. Ковалева [и др.] ; рец.: Ю. И. Кундиев, А. Н. Гольцев. — Киев : ВСИ Медицина, 2015. — 424 с.
614.253(075.8) О-75
102. Паліативна та хоспісна допомога : підруч. для студентів, лікарів-інтернів та лікарів-слухачів закл. післядип. освіти вищ. навч. закл. МОЗ України / Ю. В. Вороненко [та ін.] ; за ред.: Ю. В. Вороненка, Ю. І. Губський ; рец.: П. Д. Фомін, Ю. В. Думанський, В. В. Безруков ; МОЗ України, Нац. мед. акад. післядипл. освіти ім. П. Л. Шупика. — Вінниця : Нова книга, 2017. — 392 с.
616-093.75(075.8) П 14
103. Паліативна та хоспісна допомога хворим на туберкульоз : навч. посіб. для студ. вищ. навч. мед. закл. МОЗ України, лікарів-інтернів за спец. "Фтизіатрія", "Загальна практика-сімейна медицина", "Внутрішні хвороби", "Інфекційні хвороби" / Ю. І. Фещенко [та ін.]. — Київ : Медицина, 2017. — 128 с.

104. Спиця, Н. В. Деонтологія в медицині : навч.-метод. посіб. для студ. II курсу мед. і фармац. ф-тів / Н. В. Спиця ; рец.: І. Г. Утюж, М. О. Мегрелішвілі ; МОЗ України, Запоріж. держ. мед. ун-т. — Запоріжжя : ЗДМУ, 2017. — 60 с.
614.253(075.8) С 72
105. Сучасні методологічні засади виховання особистості лікаря та провізора у вищих навчальних закладах: навч. посіб. / А. В. Магльований [та ін.] ; за заг. ред. Б. С. Зіменковського ; МОЗ України, Львів. нац. мед. ун-т ім. Д. Галицького. — Львів : Кварт, 2018. — 164 с.
614.25(075.8) С 91
106. Філософія науки. Етика та методологія наукового дослідження : навч.-метод. посіб. для підготов. докторів філософії "Doctor of Philosophy" (PhD) / І. Г. Утюж [та ін.] ; рец.: І. В. Васильєва, В. Б. Ханжи ; МОЗ України, Запоріж. держ. мед. ун-т. — Запоріжжя : ЗДМУ, 2018. — 73 с.
167/168(075.8) Ф 56
107. Bobyrov, V. M. Bases of bioethics and biosafety : study guide for students of the higher medical educational establishments of the 4th level of accreditation with English as the language of instruction / V. M. Bobyrov, O. M. Vazhnicha, T. O. Devyatkina. — 2nd ed., stereotype. — Vinnytsya : Nova Knyha Publishers, 2019. — 248 p.
614.253(075.8) В69
108. Sepetyi, D. Foundations of Bioethics and Biosafety : Educational manual for independent work of students of the 1-st course of II International Faculty. — Zaporizhzhia : ZSMU, 2020. — 97 p.

ЛІКАРСЬКІ ПОМИЛКИ

109. Білай, А. І. Впровадження методів навчання на лікарських помилках у підготовці студентів на кафедрі факультетської хірургії / А. І. Білай // Актуальні питання дистанційної освіти та телемедицини 2018 : матеріали Всеукр. наук.-метод. відеоконф. з міжнар. участю 25-26 квітня 2018 р., м. Запоріжжя / МОЗ України, Запоріж. держ. мед. ун-т, Нац. мед. акад. післядип. освіти імені П. Л. Шупика. — Запоріжжя : ЗДМУ, 2018. — С. 86.
61(477) А 43
110. Боярська, Л. М. Лікарські помилки / Л. М. Боярська. // Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині) : зб. матеріалів I Всеукр. наук.-практ. конференції, м. Запоріжжя, 20-21 лютого 2020 р. — Запоріжжя, 2020. — с.9-11.
614.253(063) С 69
111. Генрі, Марш: лікарям властиво помилятися, але дуже важко визнавати свої помилки // Ваше здоров'я. — 2016. — N 9/10. — С. 21.
112. Дворецкий, Л. И. Ятрогения в практике интерниста / Л. И. Дворецкий // Терапевт. арх. — 2019. — Т. 91, N 1. — С. 121-128.
113. Жога, Олена. Сумлінна омана без ознак умислу. Лікарські помилки / О. Жога // Ваше здоров'я. — 2019. -N 11/12. — С. 9-10.

114. Колесник, М. Медична помилка: етичні та правові аспекти / М. Колесник // Укр. мед. часопис. — 2019. — Т. 1, N 6. — С. 38-40.
115. Кушта, Ю. Ф. Фактор лікарської помилки у професійній діяльності хірурга, шляхи її мінімізації / Ю. Ф. Кушта, О. Ю. Кушта // Клініч. анатомія та оперативна хірургія. — 2017. — Т. 16, N 2. — С. 106-109.
116. Пасієшвілі, Л. М. Ятрогенії та лікарські помилки як небажаний, але наявний атрибут медичної діяльності / Л. М. Пасієшвілі, А. А. Заздравнов, Н. М. Железнякова // Укр. терапевт. журн. — 2020. — N 2. — С. 75-81.
117. Приходько, Т. Синдром "Лікарської помилки" / Т. Приходько // Ваше здоров'я. — 2015. — N 33/34. — С. 22.
118. Проблемні питання призначення та проведення судово-медичної експертизи при ятрогенних злочинах / Л. П. Гринько [та ін.] // Лікар. справа. — 2018. — N 3/4. — С. 175-179.
119. Сиделковский, А. Л. Врачебные ошибки и врачебные девиации: монография / А. Л. Сиделковский. — Київ : Пабліш Про, 2018. — 176 с.
614.253 С 34
120. Сиделковский, А. Л. Врачебные ошибки и врачебные девиации. Медицинская этика и деонтология: современный дискурс / А. Л. Сиделковский // Новости медицины и фармации. — 2018. — N 6. — С. 18-23; - 2018. — N 7. — С. 20-24; 2018. — N 8. — С. 16-19; - 2018. — N 9. — С. 18-21; 2018. — N 10. — С. 18-23; -2018. — N 11. — С. 20-24; 2018. — N 12. — С. 20-22; 2018. — N 13. — С. 22-24.
121. Тернова, С. Чи має лікар право на помилку? / С. Тернова // Ваше здоров'я. — 2015. -N 11/12. — С. 22-23.
122. Фоменко, А. Г. Без права на помилку, или На правах помилки? / А. Г. Фоменко // Стоматолог Инфо. — 2015. — N 3. — С. 21-26.
123. Франчук, В. В. Лікарська помилка: історичний нарис / В. В. Франчук // Вісн. соц. гігієни та організації охорони здоров'я. — 2018. — N 2. — С. 44-48.
124. Черненко, Зоряна. Чи має лікар право на помилку? / З. Черненко // Ваше здоров'я. — 2019. — N 11/12. — С. 6-8.
125. Щипский, А. В. Ятрогенные переломы: когда руки не из того места / А. В. Щипский // Стоматолог Инфо. — 2019. — N 4/5. — С. 16-21.

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ

У лікарському мистецтві немає
фахівців, які закінчили свою науку
М. Я. Мудров

126. Берестецкая, Т. А. Биоэтические модели развития медицины как теоретическая основа формирования мировоззрения будущих специалистов-медиков (философско-методологический аспект) / Т. А. Берестецкая // Кредитно-модульна система організації навчального процесу у вищих медичних (фармацевтичному) навчальних закладах України на новому етапі (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку) : мат. Х ювілейної Всеукр. навч.-наук. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 18-19 квіт. 2013 р.) / МОЗ України, ЦМК з вищ. мед. освіти, ДВНЗ "Терноп. держ. мед. ун-т ім. І. Я. Горбачевського МОЗ України". — Тернопіль : Укрмедкнига, 2013. — Ч. 2. — С. 533.
61.378.6(477) К 79
127. Боярчук, О. Р. Питання медичної етики при вивченні пропедевтики педіатрії / О. Р. Боярчук, О. М. Шульгай, М. І. Кінаш // Мед. освіта. — 2019. — N 1. — С. 6-9.
128. Голік, Олена Валентинівна. Формування у майбутніх лікарів предметних компетентностей з медичної деонтології засобами кооперативного навчання : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 - Теорія та методика навчання (медичні та фармацевтичні дисципліни) / О. В. Голік ; Нац. мед. ун-т ім. О. О. Богомольця. — Київ : [б. в.], 2015. — 20 с.
614.253(043.3) Г 60
129. Дистанційна освіта для професійного росту лікарів в питаннях медичної етики і психології хворих та людей з інвалідністю / Л. Ю. Науменко [та ін.] // Сімейна медицина. — 2017. — N 1. — С. 158-160.
130. Камінський, В. Я. Морально-етичні принципи виховання майбутніх медиків: святий лікар Джузеппе Москаті - приклад для наслідування / В. Я. Камінський, О. Р. Гнатюк // Галицький лікар. вісн. — 2018. — Т. 25, N 3. — С. 45-47.
131. Кишкан І. Г. Основи біоетики й біобезпеки в системі вищої медичної та фармацевтичної освіти / І. Г. Кишкан, І. І. Заморський // Мед. освіта. — 2015. — № 4. — С. 34-36.
132. Романишин, С. С. Проблема формування комунікативної культури студентів в аспекті медичної деонтології / С. С. Романишин // Буковин. мед. вісн. — 2014. — Т. 18, N 4. — С. 269-272.
133. Семидоцкая, Ж. Д. Проблемы становления и развития биоэтического сознания у студентов медицинского университета / Ж. Д. Семидоцкая, И. А. Чернякова // Укр. журн. нефрології та діалізу. — 2015. — N 2. — С. 49-54.
134. Сем'янчук, В. Б. Особливості навчання деонтологічних принципів спілкування лікарів-інтернів з пацієнтами на післядипломній освіті / В. Б. Сем'янчук // Галицький лікар. вісн. — 2015. — Т. 22, N 1. — С. 116-117.

135. Толокова, Т. І. Ситуаційні задачі у викладанні біоетики як міждисциплінарної науки в медичній освіті / Т. І. Толокова // Мед. освіта. — 2015. — N 1. — С. 120-122.
136. Формування професійної етики майбутніх лікарів-хірургів засобами технології "кейс-стаді" / Р. С. Гуревич [та ін.] // Клініч. хірургія. — 2019. — Т. 86, N 7. — С. 63-67.
137. Чуйкова, О. Етика цінності життя в гуманітарній підготовці студента-медика (на прикладі діяльності св. Луки Войно-Ясенецького та А. Швейцера) / О. Чуйкова // Вища освіта України. — 2015. — N 2. — С. 82-88.
138. Шляхи підвищення якості підготовки студентів і аспірантів медичних університетів в контексті викладання соціогуманітарних дисциплін : зб. матеріалів наради-семінару зав. кафедр (курсів) соціогуманіт. дисциплін мед. та фармац. ф-тів ЗВО України (16 січня 2020 р.) / МОЗ України, Запоріж. держ. мед. ун-т, Кафедра суспільних дисциплін, Нац. мед. ун-т ім. О. О. Богомольця, Кафедра філософії, біоетики та історії медицини ; редкол.: І. Г. Утюж, М. О. Мегрелішвілі, К. А. Касаткіна. — Запоріжжя ; Київ : ЗДМУ, 2020. — 92 с.
139. Шумна, Т. Є. Медико-етичні аспекти формування особистості лікаря у студентів, що навчаються в рамках проблемно-орієнтованого навчання згідно проекту TEMPUS / Т. Є. Шумна // Актуальні питання дистанційної освіти та телемедицини 2014 : матеріали Всеукраїнської науково-практичної відеоконференції (16-17 жовтня 2014 року м. Запоріжжя) / МОЗ України, Запоріж. держ. мед. ун-т, Нац. мед. акад. післядиплом. освіти ім. П. Л. Шупика, Укр. асоц. "Комп'ютерна медицина", Всеукр. громад. орг. "Асоц. спеціалістів з мед. інф-ки, статистики та біомедичної техніки" (ВГО Аметист). — Запоріжжя : ЗДМУ, 2014. — С. 163 .
61(477) А 43
140. Humenna, I. R. The moral principles formation of future doctors during the educational process = Формування моральних принципів майбутніх лікарів у процесі професійної підготовки / I. R. Humenna, Ya. M. Nakhaieva // Мед. освіта. — 2020. — N 2. — С. 56-60.

СТОСУНКИ ЛІКАРЯ ТА ПАЦІЄНТА

141. Васкес, Абанто Х. Э. Взаимоотношения в здравоохранении как основа появления конфликтов в медицине / Абанто Х. Э. Васкес // Новости медицины и фармации - 2015. — N 4. — С. 18-19.
142. Васкес, Э. Медицина, как она есть! = Medicine, as it is! : монография / Э. Васкес, А. Васкес, С. Арельяно. — Киев : Альфа Реклама, 2015. — 228 с.
143. Васкес, Э. Медицина - наука и искусство в рамках закона = Medicine - science and art within the law : монография / Э. Васкес. — Киев : Альфа Реклама, 2017. — 334 с.

144. Волошин, Ю. О. Забезпечення права ув'язнених на належну медичну допомогу / Ю. О. Волошин, Н. І. Карпачова, А. Ю. Замула // Запорозж. мед. журн. — 2019. — Т. 21, № 4. — С. 511-516.
145. Герасімчук, Т. С. Взаємодія лікар – пацієнт / Т. С. Герасімчук // Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині) : зб. матеріалів I Всеукр. наук.-практ. конференції, м. Запоріжжя, 20-21 лютого 2020 р. — Запоріжжя, 2020. — С.15-16.
614.253(063) С 69
146. Информированное согласие на получение и использование клеточного материала человека: нормативно-правовое и этическое регулирование / Д. В. Стамбольский [и др.] // Рос. кардиол. журн. — 2018. -N 12. — С. 84-90.
147. Калашников, Н. А. Аспекты взаимодействия пациента и врача, возможность их оптимизации в медицинской практике (Часть 1) / Н. А. Калашников, С. Н. Куница // Укр. мед. вісн. — 2015. — N 6. — С. 36-39.
148. Калашников, Н. А. Аспекты взаимодействия пациента и врача, возможность их оптимизации в медицинской практике (Часть 2) / Н. А. Калашников, С. Н. Куница // Укр. мед. вісн. — 2015. — N 7/8. — С. 36-39.
149. Калашников, Н. А. Аспекты взаимодействия пациента и врача, возможность их оптимизации в медицинской практике (Часть 3) / Н. А. Калашников, С. Н. Куница // Укр. мед. вісн. — 2015. — N 9. — С. 42-45.
150. Ковалева, О. Н. Этические и психологические аспекты взаимоотношения "врач-пациент" / О. Н. Ковалева // Східноєвроп. журн. внутрішньої та сімейної медицини. — 2020. — N 2. — С. 12-16.
151. Ковальова, О. М. Інформована згода: медичні, етичні та правові аспекти / О. М. Ковальова // Укр. терапевт. журн. — 2020. — N 2. — С. 69-74.
152. Конфликтные ситуации в медицинской практике: этические и правовые аспекты / Л. В. Усенко [и др.] // Медицина невідкладних станів. — 2020. -N 1. — С. 144-148.
153. Слободкін, В. І. Біоетичні аспекти використання вітамінних препаратів у медичній практиці / В. І. Слободкін, В. М. Левицька, А. О. Сенатова // Пробл. харчування. — 2014. — N 2. — С. 54-58.
154. Чертков, Ю. И. Лучшие сценарии общения "врач -пациент" / Ю. И. Чертков, В. П. Кидонь // Здоров'я України. — 2016. — N 8. — С. 70-71.
155. Чертков, Ю. И. Основные навыки в работе врача: скрипты и техники коммуникаций с пациентами / Ю. И. Чертков, В. П. Кидонь // Здоров'я України. — 2016. — N 10. — С.64-65.

ЕТИКА ТА ДЕОНТОЛОГІЯ У РОБОТІ ЛКАРІВ РІЗНИХ ГАЛУЗЕЙ

156. Аніщенко, М. А. Інформована згода в педіатричній практиці: проблеми українського законодавства та перспективи їх вирішення / М. А. Аніщенко // Актуал. питання фармац. і мед. науки та практики. — 2019. — Т. 12, N 3. — С. 379-384.
157. Батюков, Н. Профессиональная этика проведения сложных случаев эндодонтического лечения с использованием микроскопа / Н. Батюков, В. Бойко // ДентАрт. — 2015. — N 3. — С. 53-56.
158. Григ, Н. І. Етико-правові аспекти надання стоматологічної допомоги людям, які живуть з ВІЛ (відповіді на актуальні питання). Частина 1 / Н. І. Григ, О. О. Шекера // Новини стоматології. — 2017. — N 2. — С. 18-22.
159. Деонтология в медицине : (Этич. аспекты практ. деятельности педиатра) / под ред. С. Д. Носова. — Л. : Медицина, 1977. — 166 с.
610.254 Д33
160. Єхалов, В. В. Медична деонтологія очима лікаря за фахом "Загальна практика-сімейна медицина" / В. В. Єхалов, О. М. Клигуненко, О. Ю. Муризіна // Сімейна медицина. — 2015. — N 6. — С. 33-35.
161. Єхалов, В. В. Медична етика та деонтологія в практиці лікаря - дитячого анестезіолога / В. В. Єхалов, О. С. Павлиш, С. В. Єгоров // Медицина невідкладних станів. — 2019. — N 3. — С. 137-139.
162. Жук, С. І. Психологічні аспекти роботи акушера-гінеколога у випадку перинатальних втрат (Клінічна лекція) / С. І. Жук, О. Д. Щуревська, А. О. Шляхтіна // Здоров'є жінчини. — 2017. — N 1. — С. 11-14.
163. Кутіщева, В. Ю. Медична етика, як основа спілкування лікаря з пацієнтом / В. Ю. Кутіщева // Сучасні аспекти медицини і фармації - 2017 : тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф. молодих вчених та студ. з міжнар. участю, присвяч. дню науки 11-12 травня 2017 р., м. Запоріжжя / МОЗ України, Запоріз. держ. мед. ун-т. — Запоріжжя : ЗДМУ, 2017. — С. 179-180.
61(063) С 91
164. Малик, Н. В. Деякі психологічні аспекти взаємовідносин сімейного лікаря і пацієнта / Н. В. Малик // Сімейна медицина. — 2016. — N 2. — С. 25-26.
165. Марков, Ю. І. Проблеми медичної етики з позиції анестезіолога / Ю. І. Марков // Медицина невідкладних станів. — 2020. — Т. 16, N 2. — С. 87-90.
166. Пальмова, Л. Ю. Особенности взаимоотношений медицинский работник - пациент в пульмонологической практике / Л. Ю. Пальмова, М. Э. Гурьлева // Туберкулез и болезни легких. — 2015. — N 3. — С. 42-47.
167. Панько, О. М. Етико-деонтологічні домінанти в офтальмології / О. М. Панько // Запорозж. мед. журн. — 2014. — N 1. — С. 45-47.

168. Сем'янчук, В. Б. Особливості навчання деонтологічних принципів спілкування лікарів-інтернів з пацієнтами на післядипломній освіті / В. Б. Сем'янчук // Галицький лікар. вісн. — 2015. — Т. 22, N 1. — С. 116-117.
169. Сливка, В. І. Етика та деонтологія у роботі лікаря-фтизіатра / В. І. Сливка // Клініч. та експерим. патологія. — 2019. — Т. 18, N 1. — С. 166-168.
170. Сливка, В. І. Особливості взаємовідносин хворого і лікаря в клініці туберкульозу / В. І. Сливка // Туберкульоз, легеневі хвороби, ВІЛ-інфекція. — 2019. — N 1. — С. 56-62.
171. Урахування особливостей сторін взаємовідносин "фізичний терапевт - пацієнт" як фактор підвищення якості послуг у системі фізичної терапії хворих ортопедичного профілю / С. Федоренко [та ін.] // Спортивна медицина і фізична реабілітація. — 2018. — N 2. — С. 80-87.

ДОТРИМАННЯ ЛІКАРСЬКОЇ ТАЄМНИЦІ

172. Басенко, Ю. І. Особливості збереження лікарської таємниці і відповідальності за її розголошення / Ю. І. Басенко, О. Г. Алексеев // Актуальні питання сучасної медицини і фармації : тези доповідей Всеукр. наук.-практич. конф. 18-25 квітня 2018 р., 30 травня 2018 р. (до 50-річчя заснування ЗДМУ) / МОЗ України, Запоріж. держ. мед. ун-т. — Запоріжжя : ЗДМУ, 2018. — С. 143.
61(063) А 43
173. Дічко, Г. О. Випадки правомірного розкриття медичної таємниці / Г. О. Дічко // Правові проблеми сучасної трансформації охорони здоров'я : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конференції 23 травня 2019 року / МОЗ України, Запоріж. держ. мед. ун-т, Центр медико-правових досліджень НАПР України та НАМН Укарїни, Міжнар. асоц. мед. права. — Запоріжжя : ЗДМУ, 2019. — С. 57-60.
614.2 (063) П 68
174. Міжнародний досвід правового регулювання інституту лікарської таємниці: досвід республіки Польща // Актуальні питання сучасної медицини і фармації : тези доповідей Всеукр. наук.-практич. конф. 18-25 квітня 2018 р., 30 травня 2018 р. (до 50-річчя заснування ЗДМУ) / МОЗ України, Запоріж. держ. мед. ун-т. — Запоріжжя : ЗДМУ, 2018. — С. 141.
61(063) А 43
175. Потайчук, І. В. Нормативно-правове забезпечення лікарської таємниці / І. В. Потайчук // Проблеми захисту суб'єктів правовідносин у сфері охорони здоров'я в контексті медичної реформи : зб. матеріалів наук.-практ. круглого столу (м. Запоріжжя, 25 травня 2018 р.) / МОЗ України, Запоріж. держ. мед. ун-т. — Запоріжжя : ЗДМУ, 2018. — С. 101-104.
614.253(063) П 68
176. Потайчук, І. В. Суб'єкти збереження медичної таємниці / І. В. Потайчук // Правові проблеми сучасної трансформації охорони здоров'я : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конференції 23 травня 2019 року / МОЗ України, Запоріж. держ. мед. ун-т, Центр медико-правових досліджень НАПР України та НАМН Укарїни, Міжнар. асоц. мед. права. — Запоріжжя : ЗДМУ, 2019. — С. 110-113.
614.2(063) П 68

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК

- Алексеев О. Г. 172
Амосов М. М. 1, 2
Амосов Н. М. 3
Андрейчук І. П. 65
Анікєєва А. 73
Аніщенко М. А. 156
Арельяно С. 142
Аряев Н. Л. 74
- Басенко Ю. І. 172
Батюков Н. 157
Белорусов О. С. 8
Березовська Л. О. 62
Берестецкая Т. А. 126
Берестовий О. О. 67
Бисюк Ю. А. 76
Білай А. І. 109
Бобирьев В. М. 99
Бобров О. Е. 48
Богорад И. В. 8
Бойко В. 157
Бойко Я. Є. 65
Бойцова Л. В. 28
Бочков Н. П. 8
Боярська Л. М. 44, 110
Боярчук О. Р. 127
Бурлак К. И. 49
- Васкес Абанто Х. Э. 141
Васкес Э. 142, 143
- Веропотвелян П. Н. 70
Виленский Ю. 4
Вильчинская Т. В. 49
Вихляева Е.М. 9
Власов А. В. 57
Волкова Н. М. 77
Волошин Ю. О. 144
Вороненко Ю. В. 102
Воротынцев С. И. 90
- Гамов В. П. 9
Гаргин В. В. 57
Гельнер Н. В. 50
Генрі М. 111
Герасімчук Т. С. 145
Герасимчук Н. М. 96
Глязер Г. 6
Гнатюк О. Р. 130
Голік О. В. 128
Голубець О. Б. 50
Гончаренко А. А. 66
Гордієнко О. В. 32
Горлов А. А. 76
Горшков С.З. 9
Грандо А. А. 7
Грандо С. А. 7
Гресько М. Д. 33
Григ Н. І. 158
Гринько Л. П. 118
Губський Ю. І. 51, 102

Гузій О. 52
Гуревич Р. С. 136
Гурылева М. Э. 166
Гусейнов А. А. 23

Давидов П. Г. 78
Данова І. В. 28
Дворецкий Л. И. 112
Дічко Г. О. 173
Добреля Н. В. 28
Доброва В. Е. 31
Дробова Н. М. 29

Єхалов В. В. 161,160
Єхалов С. В. 161

Жадько В. А. 12
Железнякова Н. М. 116
Жога О. 113
Жук С. І. 162
Журавлев В. А. 13

Заздравнов А. А. 116
Заморський І. І. 83, 131
Замула А. Ю. 144
Зильбер А. П. 54
Зіменковський Б. С. 105
Золотова І. 68
Зорин К. В. 16

Ільніцька Н. Д. 69

Игнатъев В. Н. 75
Калашников Н. А. 147, 148, 149
Камінський В. Я. 130
Канчура Т. В. 37
Карабута А. Д. 45
Карпачова Н. І. 144
Касаткіна К. А. 138
Касымов А. И. 17
Кидонь В. П. 154, 155
Кишкан І. Г. 83, 131
Кінаш М. І. 127
Кірченко Р. Ю. 36
Клигуненко О. М. 160
Клименко В. А. 29
Кобеляцький Ю. Ю. 37
Ковалева О. Н. 101, 150
Коваль М. І. 53
Ковальова О. М. 96, 100, 151
Козиряцька С. А. 97, 98
Колесник М. 55, 80, 114
Копаладзе Р. А. 79
Копчук Т. Г. 38
Кривомаз Т. 81
Кривсун К. В. 56
Куница С. Н. 147, 148, 149
Кутіщева В. Ю. 163
Кушта О. Ю. 115
Кушта Ю. Ф. 115

Лантух А. П. 57
Левицька В. М. 153

Ліперт Л. С. 78
Литвак А. И. 39
Літвак А. 40
Лопухин Ю. М. 75
Луць І. М. 41
Ляхова Н. О. 46

Магльований А. В. 105
Малей М. 18
Малик Н. В. 164
Марков Ю. І. 165
Марченко А. 30
Мацевич А. 20
Мегрелішвілі М. О. 138
Муризіна О. Ю. 160

Нападиста В. Г. 94
Науменко Л. Ю. 129
Негрич Т. І. 58
Никберг И. И. 19, 21
Носов С. Д. 159

Озернюк Г. В. 84

Павлиш О. С. 161
Пальмова Л. Ю. 166
Панченко В. І. 94
Панько О. М. 167
Папіш М. Я. 58
Парпауца Е. М. 85
Пасевич С. П. 38

Пасієшвілі Л. М. 116
Пахарина С. В. 31
Перев'язкіна М. В. 60
Петрашенко Є. В. 37
Петровский Б.В. 9
Петрушенко В. Л. 95
Пилипчук В. Л. 10
Плужнікова Т. В. 46
Подзигун А. А. 82
Покровский В. И. 75
Попович Я. О. 86
Потапенко С. В. 36
Потайчук І. В. 175, 176
Приходько Т. 117
Протасюк Л. 42

Романишин С. С. 132

Сафаргаліна-Корнілова Н. А. 96
Селезнев М. Г. 23
Семидоцкая Ж. Д. 133
Сем'янчук В. Б. 168, 134
Сенатова А. О. 153
Сепетий Д. П. 43, 87, 88
Сиделковский А. Л. 119, 120
Сидоренко С. В. 89
Сливка В. І. 169, 170
Слободкін В. І. 153
Спиця Н. В. 45, 104
Стамбольський Д. В. 146
Стефанчук Р. О. 61

Струбiцька Н. Ю. 77

Терзі О. О. 46

Тернова С. 71, 121

Тищук М. 10, 32,33

Ткаченко В. І. 62

Толокова Т. І. 135

Туманская Л. М. 90,91

Туманский В. А. 90, 91

Углов Ф. Г. 22

Усенко Л. В. 152

Утюж І. Г. 106, 138

Федоренко С.171

Фещенко Ю. І. 103

Фоменко А. Г. 122

Франчук В. В. 123

Царенко А. В. 51, 63,64

Черненко З. 124

Чернякова И. А. 133

Чертков Ю. И. 154, 155

Чуйкова О. 137

Чучалин А. Г. 92

Шаповалов В. В. 59

Швейцер А. 23

Шекера О. О. 158

Шилинис Ю. А. 6

Шляхтіна А. О. 162

Шоробура М. С. 58

Шульгай О. М. 127

Шумна Т. Є. 139

Шушляпин О. И. 93

Щипский А. В. 125

Щудрова Т. С. 38

Щуревська О. Д. 162

Щуровська І. П. 65

Экзархов В. А. 66

Эпштейн Б. В. 24

Юлиш Е. И. 26

Яніна А. 10, 32,33

Яценко П. І. 47

Boburov V. M. 107

Devyatkina T. O. 107

Humenna I. R. 140

Nakhaieva Ya. M. 140

Vazhnicha O. M. 107

Sepetyi D. 108